

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Biroul permanent al Senatului

240 / 3. VI. 2024

L 239 / 3. VI. 2024

L 254 / 3. VI. 2024 Nr. 5243/2024

L 241 / 3 VI 2024 30. MAI. 2024

L 196 / 3 VI 2024

Către: DOMNUL MARIO OVIDIU OPREA,
SECRETARUL GENERAL AL SENATULUI

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data
de 23 mai 2024

STIMATE DOMNULE SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:

1. Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă (Bp. 145/2024); L 240 / 2024

2. Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii (Bp. 144/2024); L 239 / 2024

3. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, aprobată prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare (Bp. 92/2024); L 196 / 2024

4. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor (Bp. 152/2024); L 254 / 2024

5. Propunere legislativă privind modificarea Legii nr. 115 din 19 mai 2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali cât și pentru modificarea Legii nr. 208 din 20 iulie 2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente (Bp. 168/2024). L 241 / 2024

Cu deosebită considerație,

/ NINI ȘAPUNARU

SECRETAR DE STAT

PRIM MINISTRU

Biroul permanent al Senatului

24 / 3 01 2024

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunere legislativă privind modificarea Legii Nr.115 din 19 mai 2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr.215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali cât și pentru modificarea Legii Nr.208 din 20 iulie 2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, inițiată de domnul deputat Andi Gabriel Grosaru aparținând Minorităților Naționale (Bp.168/2024).*

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea *Legii nr.115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare și a Legii nr.208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, în sensul modificării regulilor de completare a birourilor electorale cu reprezentanții organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale.*

II. Observații

1. Din perspectiva *principiului securității juridice* în materie electorală, semnalăm că stabilitatea legislației constituie un element important al credibilității procesului electoral, iar modificarea frecventă a normelor pot dezorienta alegătorii.

În acest sens, *Codul bunelor practici în materie electorală* recomandă statelor asigurarea unei sustenabilități în ceea ce privește legislația în materie electorală, iar la paragrafele 64 și 65 din Raportul explicativ se prevede că „trebuie garantată nu atât stabilitatea principiilor fundamentale cât stabilitatea unor reguli mai speciale ale dreptului electoral, în special cele care reglementează sistemul electoral propriu-zis, componența comisiilor electorale și constituirea teritorială a circumscripțiilor” și că „ceea ce trebuie evitat este nu atât modificarea sistemelor de scrutin - ele pot fi întotdeauna îmbunătățite-, ci modificarea lor frecventă sau cu puțin timp (mai puțin de un an) înainte de alegeri”.

Astfel, precizăm că aceste recomandări, reținute și de Curtea Constituțională în jurisprudența sa constantă¹, nu pot fi ignorate, chiar dacă nu au caracter obligatoriu. În jurisprudența sa, instanța de contencios constituțional a reținut că instabilitatea legislativă în materie electorală, determinată de modificarea acestei legislații, s-a relevat a fi nu doar un factor de incertitudine juridică, ci și o cauză a deficiențelor acestei legislații, statuându-se totodată că este necesară menținerea unei stabilități a legilor în materie electorală, ca expresie a *principiului securității juridice* (DCC nr. 682/2012).

Cu privire la forța juridică a dispozițiilor *Codului bunelor practici în materie electorală*², în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat, că, „într-adevăr, acest act nu are un caracter obligatoriu, însă recomandările sale constituie coordonate ale unui scrutin democratic, în raport cu care statele care se caracterizează ca aparținând acestui tip de regim - își pot manifesta opțiunea liberă în materie electorală, cu respectarea drepturilor fundamentale ale omului, în general, și a dreptului de a fi ales și de a alege, în special”.

În plus, instanța de contencios constituțional a reținut că „aceste recomandări nu pot fi ignorate, chiar dacă nu au caracter obligatoriu”, iar „caracterul de stat de drept și democratic poate fi analizat și prin prisma recomandărilor elaborate în Liniile directe ale Comisiei de la Veneția,

¹ Decizia nr.5/2012, Decizia nr.334/2013, Decizia nr.146/2019, Decizia nr. 150/2020.

² A se vedea, spre exemplu, Decizia nr.51/2012, Decizia nr.334/2013.

care reprezintă reguli cu valoare de principiu și care constituie premisele necesare exercițiului oricărei democrații constituționale”.

Față de cele expuse mai sus, apreciem că intervenția legislativă preconizată vizează modificarea unui element esențial al sistemului electoral, respectiv componența birourilor electorale, cu mai puțin de un an înaintea datei alegerilor, aspect ce pune în discuție nerespectarea *principiului general al stabilității juridice* în materia electorală, contrar recomandărilor *Codului bunelor practici în materia electorală*, adoptat de Comisia de la Veneția.

2. Analizând dispozițiile normative propuse, observăm că acestea vizează modificarea modalității de desemnare a membrilor în cadrul birourilor electorale, în sensul că organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale parlamentare care participă la alegeri, precum și cele care nu au reprezentare în Parlament, vor desemna câte un reprezentant în cadrul acestora, ales prin tragere la sorți dintre organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care și-au propus reprezentanți și care participă la alegeri.

Față de soluțiile preconizate, atragem atenția că era necesar a se avea în vedere faptul că organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale sunt reprezentate doar la Camera Deputaților, în temeiul art. 62 alin. (2) din *Constituție*.

De asemenea, în măsura în care normele propuse vizează organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care au depășit pragul electoral la ultimele alegeri parlamentare, fiind reprezentate în Parlament cu un număr de mandate, se impune a se clarifica rațiunea obiectivă pentru care acestea ar mai beneficia în plus de membru în cadrul birourilor electorale, în condițiile în care se încadrează în categoria de partid politic parlamentar astfel cum este definită de art. 118¹ din *Legea nr.208/2015*³.

În plus, menționăm că soluțiile legislative propuse sunt neclare sub aspectul mecanismului de desemnare a reprezentanților propuși de organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, întrucât din cuprinsul acestora nu reiese, în concret, cine are atribuția de a alege acești

³ ART. 118¹

(1) În sensul prezentei legi, prin partide politice parlamentare se înțelege partidele politice și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care, la ultimele alegeri pentru Senat și Camera Deputaților, au întrunit, individual sau într-o alianță, pragul electoral și au obținut mandate de deputat sau de senator sau care nu au participat la ultimele alegeri parlamentare, dar la data declanșării calendarului electoral pentru alegerile parlamentare au ca membri 7 senatori sau 10 deputați.

reprezentanți, prin tragere la sorți, pentru a face parte din cadrul birourilor electorale.

În acest sens, semnalăm că lipsa de claritate și de precizie a normelor poate conduce la afectarea art. 1 alin. (5) din *Legea fundamentală*, în componența privind calitatea legii.

Totodată, vă transmitem anexat răspunsul Autorității Electorale Permanente înregistrat cu nr.7586/17.04.2024.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Parlamentul va decide asupra oportunității adoptării acestei inițiative legislative.

Cu stimă,

Ion-Măcelariu CIOACU

PREMIER-MINISTRU

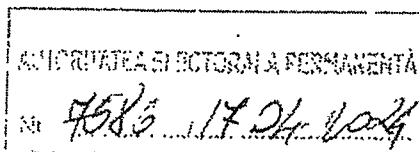
Domnului senator Nicolae-Ionel CIUCĂ
Președintele Senatului

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Nr. 3966 / DRP
DATA 17-04-2024

512
201

Către: **Secretariatul General al Guvernului**
Departamentul pentru Relația cu Parlamentul
drparlament@gov.ro

Domnului Nini Săpunaru, secretar de stat

Referitor **Propunerea legislativă privind modificarea Legii Nr.115 din 19 mai 2015**
la: **pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru
modificarea Legii administrației publice locale nr.215/2001, precum și
pentru modificarea și completarea Legii nr.393/2004 privind Statutul
aleșilor locali cât și pentru modificarea Legii Nr.208 din 20 iulie 2015
privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru
organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente – Bp.
168/2024**

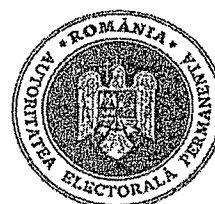
Stimate domnule secretar de stat,

Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. 3552/09.04.2024, înregistrată la
Autoritatea Electorală Permanentă cu nr. 7586 din 09.04.2024, referitoare la *Propunerea
legislativă privind modificarea Legii Nr.115 din 19 mai 2015 pentru alegerea autorităților
administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale
nr.215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr.393/2004 privind
Statutul aleșilor locali cât și pentru modificarea Legii Nr.208 din 20 iulie 2015 privind
alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea
Autorității Electorale Permanente – Bp. 168/2024*, vă comunicăm următoarele:

1. Propunerea legislativă vizează modificarea dispozițiilor Legii nr. 115/2015,
cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 208/2015, cu modificările
și completările ulterioare în sensul modificării regulilor de completare a birourilor
electorale cu reprezentanții organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

În cadrul expunerii de motive inițiatorul argumentează propunerea formulată prin faptul că grupul parlamentar mai sus menționat „nu este un competitor electoral, nu are personalitate juridică distinctă și nu poate sta în judecată” iar „organizațiile minorităților naționale care propun candidați proprii la alegerile locale cât și parlamentare au obligația (...) să își organizeze individual modalitatea de participare la scrutinul electoral”.

2. Raportat la conținutul propunerii legislative, pe fond, arătăm că legislația electorală, inclusiv cele două acte normative vizate de inițiatorul propunerii legislative, conține o serie de măsuri de încurajare a participării organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale la viața politică. Între acestea se numără și mandatele de deputat ce se acordă, în temeiul art. 62 alin. (2) din Constituția României, republicată, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale „care nu întrunesc în alegeri numărul de voturi pentru a fi reprezentate în Parlament”.

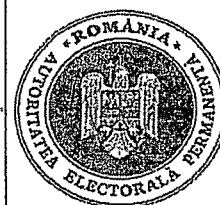
În corelație cu prevederile constituționale mai sus menționate, art. 26 alin. (14) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, oferă tuturor acestor organizații care beneficiază de locuri „rezervate” posibilitatea de a desemna reprezentanți în birourile electorale de circumscripție, în prima etapă de completare a acestor birouri. Astfel, „În termen de 48 de ore de la data constituirii birourilor electorale de circumscripție, (...) grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților în numele organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale reprezentate în acest grup trebuie să comunice, în scris, birourilor electorale de circumscripție numele și prenumele reprezentanților lor care vor face parte din acestea”.

Observăm că în prima etapă de completare a birourilor electorale de circumscripție, alături de grupul parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților, își desemnează reprezentanți partidele politice care au ca membri cel puțin 7 senatori sau 10 deputați sau care au obținut reprezentare parlamentară la scrutinul anterior. Prin urmare, intenția legiuitorului a fost aceea de a prioritiza acele formațiuni politice ce și-au dovedit deja reprezentativitatea, precum și minoritățile naționale cărora le-a oferit **dreptul de a desemna în comun un reprezentant** al grupului parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților în numele organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale reprezentate în acest grup.

În esență, indiferent dacă se face sau nu referire la grupul parlamentar din care fac parte minoritățile naționale reprezentate în Parlament, intenția legiuitorului rămâne aceeași: un reprezentant în fiecare birou electoral de circumscripție pentru toate

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

minoritățile naționale care au dobândit mandate de deputat în temeiul art. 62 alin. (2) din Constituția României, republicată.

Pe de altă parte, celelalte organizații ale minorităților naționale care nu sunt reprezentate în Parlament și care participă la alegerile locale își desemnează reprezentanții pentru a doua etapă de completare a birourilor electorale de circumscripție, odată cu formațiunile politice care participă la alegeri și nu sunt reprezentate în Parlament, conform art. 26 alin. (15) din legea menționată.

Modificarea textului art. 26 alin. (14) din Legea nr. 115/2015 propusă de inițiator **permite tuturor organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale parlamentare care participă la alegeri să participe la prima etapă de completare a birourilor electorale de circumscripție.** Mai mult, prin eliminarea referirii la grupul parlamentar, fiecare dintre aceste organizații ar avea dreptul de a-și desemna individual reprezentanții. De asemenea, modificările propuse vizează și textul alin. (15) al art. 26, potrivit căruia „**organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale parlamentare care participă la alegeri**” ar urma să desemneze reprezentanți în birourile electorale mai sus menționate **pentru a doua etapă de completare a acestora.**

Inițiatorul propune și modificarea prevederilor art. 30 alin. (4) din Legea nr. 115/2015, referitoare la ordinea de completare a birourilor electorale ale secțiilor de votare.

Astfel, textul menționat înlocuiește reprezentantul „grupului parlamentar al minorităților naționale din Camera Deputaților în numele organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale reprezentate în acest grup, care participă la alegeri în circumscripția electorală respectivă” cu **un reprezentant al organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale parlamentare, tras la sorți dintre organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care și-au propus reprezentanți și care participă la alegeri în circumscripția electorală respectivă.**

Aceeași soluție legislativă este propusă și pentru textul art. 38 alin. (1) și (4) din Legea nr. 115/2015.

Modificări similare sunt propuse pentru textele art. 11 alin. (1) și (3), art. 13 alin. (5), (7) și (9), art. 15 alin. (1) și (5), precum și art. 17 alin. (1) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la modul de completare a birourilor electorale constituite pentru alegerile parlamentare.

În concluzie, textele propuse de inițiator elimină avantajul conferit minorităților naționale reprezentate în Parlament, actualmente prevăzut de lege,

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

înlocuindu-l cu o procedură de tragere la sorți care ar include toate organizațiile minorităților naționale care participă la alegeri.

Față de aspectele mai sus menționate, arătăm că modificarea modului de constituire a birourilor electorale, reprezintă o opțiune a legiuitorului.

Prin urmare, adoptarea Propunerii legislative privind modificarea Legii Nr.115 din 19 mai 2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr.215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali cât și pentru modificarea Legii Nr.208 din 20 iulie 2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente – Bp. 168/2024 reprezintă o decizie aflată la latitudinea forului legislativ.

Cu considerație,

Președinte,
Toni GREBLĂ

